

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 7. 2013

8

Chirurgická péče - činnost v Olomouckém kraji v roce 2013

(chirurgie, neurochirurgie, plastická chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, cévní chirurgie, ortopedie, hrudní chirurgie, dětská chirurgie, léčba popálenin)

Surgical Care - Activity in Branch in the Olomoucky Region in 2013

(surgery, neurosurgery, plastic surgery, cardio-surgery, traumatology, venous surgery, orthopaedics, thoracic surgery, paediatric surgery, treatment of burns)

Souhrn

Tato informace podává přehled o činnosti chirurgických ambulancí, jako je druh a počet chirurgických ošetření-vyšetření, počet ošetřených úrazů ve vztahu k věku a pohlaví zraněné osoby a druhu úrazu a o personálním obsazení zajišťujícím činnost těchto ambulancí v Olomouckém kraji za rok 2013. Nabízí také jednoduché srovnání těchto ukazatelů podle okresů kraje. Počet návštěv na chirurgii byl zhruba stejný jako v roce předchozím, počet ošetřených úrazů se zvýšil o 0,1 %.

Summary

This Information serves a review about activity of surgery branches in out-patient care, e. g. the number and kind of surgical examinations and treatments, the number of injuries according to age and gender of injured person or type of injury and the personnel capacity which are involved in surgical care in Olomoucky region in 2013. This Information also provides a simple comparison of these out-patient surgical care activities among particular districts of the region. The number of visits in out-patient surgical care departments was roughly the same like the previous year and the number of treated injuries increased about 0.1 %.

Činnost chirurgických ambulancí je statisticky sledována prostřednictvím výkazu o činnosti zdravotnického zařízení A (MZ) 1-01, který vyplňuje každé ambulanci oddělení (pracoviště) oboru chirurgie, neurochirurgie, plastické chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, ortopedie, léčby popálenin, cévní chirurgie, hrudní chirurgie a dětské chirurgie. V kraji se oddělení hrudní chirurgie nevyskytovalo. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2013. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

V roce 2013 byla 100% návratnost chirurgických výkazů, publikované údaje ze skutečného sběru dat zahrnují v kraji 114 chirurgických ambulanci zařízení a pracovišť. V ordinacích pracovalo celkem 122,15 lékařů a 153,13 ZPBD (součet úvazků, včetně smluvních pracovníků; ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a).

Krajská relace počtu obyvatel připadajících na 1 lékaře oboru (5 212) se příliš neliší od relace za Českou republiku (5 386). Výrazně se však lišily relace v okresech Jeseník (8 164) a Přerov (7 563), nejnižší počet obyvatel na 1 lékaře byl v okrese Olomouc (3 759). Tyto rozdílné relace ukazují na nerovnoměrné rozložení sítě lékařů chirurgických oborů.

Chirurgická ambulantní oddělení poskytla celkem 751 098 ošetření (nárůst o 3,3 % proti roku 2012), z toho bylo 40,9 % (ČR 44,0 %) prvních ošetření, dále 4,3 % (ČR 5,3 %) konsiliárních vyšetření a 54,8 % (ČR 50,7 %) kontrolních vyšetření. Celkem na 1 lékaře připadlo v kraji 6 149 ošetření (ČR 6 157).

Ze všech shora jmenovaných chirurgických oborů nejvíce ošetření poskytla oddělení a pracoviště chirurgie (včetně dětské a cévní) 51,7 % a 36,8 % ortopedie. Na zbývající chirurgické obory připadlo 11,5 % ošetření (v tom 3,2 % na plastickou chirurgii a léčbu popálenin, 6,6 % na traumatologii, 1,3 % na neurochirurgii a 0,3 % na kardiouchirurgii).

V roce 2013 bylo provedeno 4 789 (rok 2012: 2 767) jednodenních zákroků. Nárůst proti roku 2012 činil 73 %.

V kraji bylo v roce 2013 ošetřeno 85 565 (ČR 1 787 775) úrazů a jejich počet se tak nepatrně zvýšil o 0,1 % proti předchozímu roku. Úrazy celkem zaujímaly 27,9 % z prvních ošetření. Na 10 000 obyvatel činily úrazy v průměru za kraj 1 344 případů (ČR 1 701). Počet úrazů v přepočtu na 10 000 obyvatel okresu byl nejvyšší v okrese Jeseník, a to 1 483 případů, a nejnižší v okrese Olomouc, kde činil 1 182 případů. Dlouhodobě je počet úrazů u mužů vyšší než u žen, v roce 2013 tvořily úrazy mužů 54 % všech úrazů. Také většina úrazů vzniklých pod vlivem omamných látek (alkoholu či drog) se vyskytla u mužů, a to 59 %. Pod vlivem alkoholu došlo k 3 094 úrazům (o 9,4 % více než v roce 2012) a k 75 úrazům pod vlivem drog (o 10,3 % více než v roce 2012). Z celkového počtu úrazů představovaly dopravní úrazy 8,1 %, pracovní a školní 12,9 %, sportovní 19,5 %, úrazy v domácnostech a obytných institucích 27,9 % a ostatní 31,6 %. Dětské úrazy (0–14 let) se na úrazech celkem podílely v kraji 20 % (ČR 18 %), relace na 10 000 dětí činila 1 827 (ČR 1 998) případů. Úrazy dorostu (15–19 let) tvořily v kraji 14 % (ČR 13 %), relace na 10 000 dorostu 4 013 případů (ČR 4 659). Úrazy ve věkové skupině 20 a více let tvořily v kraji 66 % a v přepočtu na 10 000 obyvatel 1 095 případů. Z 56 096 úrazů ošetřených u dospělých starších 19 let bylo 29 % u seniorů ve věku 65 a více let. Většina úrazů seniorů byla způsobena v domácnostech a obytných institucích a tvořila 44 % z celkového počtu úrazů seniorů.

Při úrazech lidé utrpěli 14 803 zlomenin, zhruba každý šestý úraz měl za následek zlomeninu. Počet zlomenin se proti roku 2012 zvýšil v kraji o 3,8 %, relace za kraj činila průměrně 233 zlomenin na 10 000 obyvatel a je nižší než v ČR (405). Zlomeniny u dětí (0–14 let) zaujímaly v kraji 23 %, u dorostu (15–19 let) pak 14 % a ve věkové skupině 20 a více let bylo 63 % z celkového počtu zlomenin.

Zpracovala: Marcela Nowaková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 37 309
e-mail: nowakova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz/>

Zajištění ambulantní péče chirurgických oborů

Druh oboru	Počet ZZ a pracovišť	Počet lékařů ¹⁾	Počet jedno- denních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)				Počet úrazů
				celkem	v tom (v %)			
					první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	
Chirurgické obory celkem	114	122,15	4 789	751 098	40,9	4,3	54,8	85 565
Chirurgie ²⁾	51	56,20	431	388 617	41,6	4,4	54,0	57 826
Neurochirurgie	2	1,20	405	9 613	29,5	12,5	58,0	678
Plastická chirurgie ³⁾	13	11,49	2 042	24 041	24,0	3,0	73,0	356
Kardiochirurgie	1	2,00	-	2 581	0,3	4,4	95,2	-
Traumatologie	4	7,85	285	49 929	34,4	1,1	64,5	13 464
Ortopedie	43	43,41	1 626	276 317	43,3	4,5	52,2	13 241

¹⁾ Průměrný počet, součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ Včetně dětské a cévní chirurgie

³⁾ Včetně léčby popálenin

Zajištění chirurgické ambulantní péče dle okresů

Území, kraj	Počet ZZ a pracovišť	Počet lékařů ¹⁾	Počet jedno- denních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)				Počet úrazů
				celkem	v tom (v %)			
					první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	
Jeseník	5	4,90	-	34 321	37,1	3,3	59,6	5 933
Olomouc	51	61,78	2 719	297 012	36,8	5,4	57,8	27 442
Prostějov	25	20,58	1 400	136 481	50,2	2,8	46,9	15 217
Přerov	17	17,49	428	157 690	34,3	2,1	63,5	18 855
Šumperk	16	17,40	242	125 594	49,6	6,3	44,1	18 118
Olomoucký kraj	114	122,15	4 789	751 098	40,9	4,3	54,8	85 565
Česká republika	1 699	1 951,43	57 820	12 015 245	44,0	5,3	50,7	1 787 775

¹⁾ Průměrný počet, součet úvazků, vč. smluvních

Počet ambulantně ošetřených úrazů dětí

Území, kraj	Úrazy dětí 0–14 let						
	celkem	na 10 tis. dětí	dopravní	pracovní a školní	sportovní	domov a obytné instituce	ostatní
Jeseník	1 013	1 782,20	37	252	173	173	378
Olomouc	5 321	1 525,34	265	1 223	1 216	806	1 811
Prostějov	2 762	1 693,23	57	314	173	453	1 765
Přerov	4 312	2 285,11	282	559	497	1 425	1 549
Šumperk	3 710	2 066,16	429	420	1 746	951	164
Olomoucký kraj	17 118	1 826,78	1 070	2 768	3 805	3 808	5 667
Česká republika	313 429	1 998,10	14 520	55 834	74 697	68 688	99 690

Počet ambulantně ošetřených úrazů dorostu

Území, kraj	Úrazy 15–19 let						
	celkem	na 10 tis. dorostu	dopravní	pracovní a školní	sportovní	domov a obytné instituce	ostatní
Jeseník	909	4 353,45	31	115	230	267	266
Olomouc	3 154	2 960,67	231	583	1 034	563	743
Prostějov	2 211	4 278,25	47	217	242	213	1 492
Přerov	3 630	5 500,00	310	561	747	872	1 140
Šumperk	2 447	3 905,83	195	313	919	667	353
Olomoucký kraj	12 351	4 013,45	814	1 789	3 172	2 582	3 994
Česká republika	230 614	4 659,42	16 812	39 792	66 376	38 962	68 672

Počet ambulantně ošetřených úrazů dospělých ve věku 20-64 let

Území, kraj	Úrazy dospělých 20–64 let						
	celkem	na 10 tis. dospělých (20-64 let)	dopravní	pracovní a školní	sportovní	domov a obytné instituce	ostatní
Jeseník	3 208	1 255,77	127	380	666	917	1 118
Olomouc	13 955	948,44	1 192	1 996	3 521	2 362	4 884
Prostějov	4 107	601,16	543	701	610	910	1 343
Přerov	8 137	979,10	547	852	1 214	3 154	2 370
Šumperk	10 547	1 361,75	1 448	2 140	3 154	3 034	771
Olomoucký kraj	39 954	994,97	3 857	6 069	9 165	10 377	10 486
Česká republika	973 763	1 464,11	89 169	136 100	194 990	187 962	365 542

Počet ambulantně ošetřených úrazů dospělých ve věku 65 a více let

Území, kraj	Úrazy dospělých 65 a více let						
	celkem	na 10 tis. dospělých 65 a více let	dopravní	pracovní a školní	sportovní	domov a obytné instituce	ostatní
Jeseník	803	1 200,84	19	29	51	406	298
Olomouc	5 012	1 267,61	206	251	215	1 717	2 623
Prostějov	6 137	3 145,89	292	46	66	2 880	2 853
Přerov	2 776	1 171,65	161	55	79	1 576	905
Šumperk	1 414	667,23	511	34	160	496	213
Olomoucký kraj	16 142	1 459,24	1 189	415	571	7 075	6 892
Česká republika	269 969	1 502,95	23 554	17 756	18 572	103 946	106 141

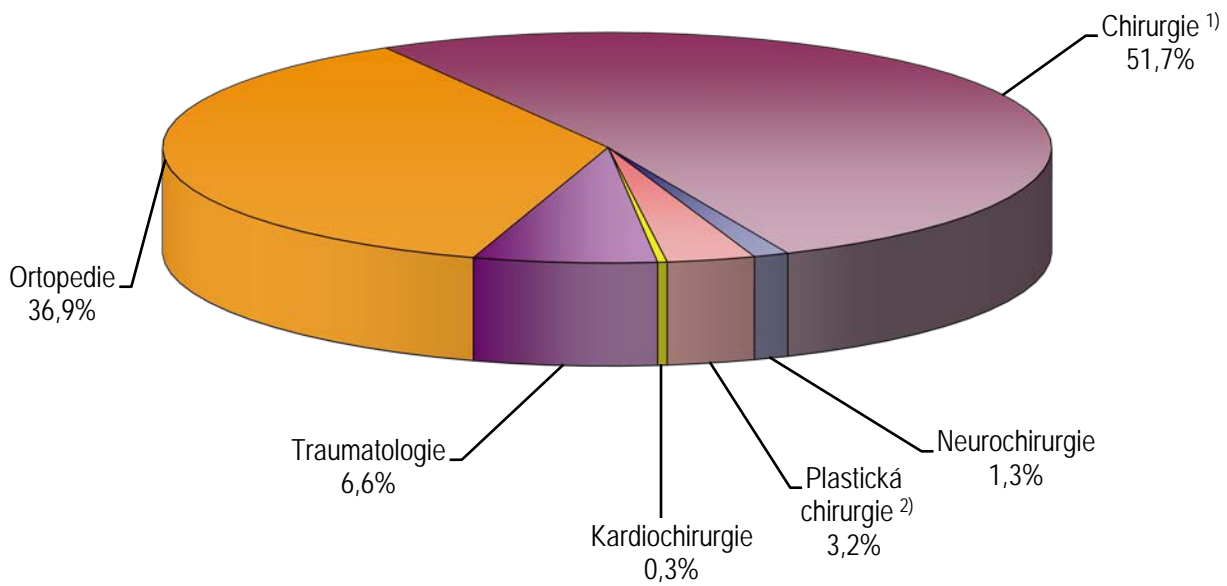
Počet ambulantně ošetřených zlomenin

Území, kraj	Zlomeniny					
	celkem	na 10 tis. obyvatel	podíl v % dle věku			% z úrazů
			0–14 let	15–19 let	20 a více let	
Jeseník	1 088	271,97	18,8	12,6	68,7	18,3
Olomouc	6 385	274,96	19,3	11,0	69,7	23,3
Prostějov	1 968	180,05	44,9	30,1	25,0	12,9
Přerov	2 842	214,86	15,7	15,3	69,0	15,1
Šumperk	2 520	205,10	23,8	10,0	66,2	13,9
Olomoucký kraj	14 803	232,51	22,7	14,3	63,0	17,3
Česká republika	425 494	404,82	17,6	12,2	70,2	23,8

Počty ošetření–vyšetření v letech 2000–2013

Rok	Ošetření-vyšetření					
	celkem	na 10 tis. obyvatel	první ošetření	na 10 tis. obyvatel	z toho úrazy	
					celkem	na 10 tis. obyvatel
2000	586 559	9 149,7	274 410	4 280,5	95 384	1 487,9
2001	694 320	10 829,8	282 959	4 413,5	97 324	1 518,0
2002	715 828	11 230,4	302 621	4 747,7	98 802	1 550,1
2003	725 592	11 403,1	306 492	4 816,7	104 757	1 646,3
2004	764 323	12 028,1	328 652	5 172,0	108 101	1 701,2
2005	775 728	12 140,1	331 238	5 183,8	115 762	1 811,7
2006	768 155	12 013,3	342 543	5 357,1	125 176	1 957,6
2007	753 856	11 769,7	334 705	5 225,6	119 927	1 872,4
2008	722 576	11 258,2	308 961	4 813,8	101 420	1 580,2
2009	711 511	11 083,7	301 271	4 693,1	93 651	1 458,9
2010	714 505	11 135,2	306 603	4 778,3	86 418	1 346,8
2011	716 995	11 223,2	297 082	4 650,3	85 991	1 346,0
2012	727 039	11 419,6	298 259	4 684,8	85 455	1 342,2
2013	751 098	11 797,5	307 008	4 822,2	85 565	1 344,0

Struktura počtu ošetření-vyšetření podle chirurgických oborů

¹⁾ Včetně dětské a cévní chirurgie

²⁾ Včetně léčby popálenin